

Разяснения към висшите училища във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова помощ по процедура BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“, финансирана от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г.

Процедура **BG05M2OP001-2.016** „Модернизация на висшите училища“ (Процедура) е разработена при условията на действащия към момента на подготовката, обявяването и договарянето на процедурата Закон за висшето образование (ЗВО) и не поставя изисквания към кандидатите, които не са нормативно регламентирани. Фокусът на процедурата е насочен към модернизиране на учебната документация на висшите училища и въвеждане на компетентностен модел, мултидисциплинарност и интердисциплинарност, дигитално образователно съдържание, електронни ресурси и облачни технологии в образователния процес. В тази връзка по процедурата се предоставя финансиране за разработване и въвеждане на съвместни учебни програми, с издаване на общи дипломи; разработване и въвеждане на съвместни учебни програми за обучение на чужд език с асоциираните партньори; разработване и въвеждане на програми с дигитално образователно съдържание, вкл. за дистанционно обучение. Съгласно Условията за кандидатстване по Процедурата, ведно с дадените допълнителни разяснения и отговори на въпроси от потенциални кандидати (Условията), **задължително условие за допустимост на бенефициентите и партньорите на етап кандидатстване е наличието на програмна акредитация** на професионалните направления за съответната ОКС, на специалности от регулираните професии или на ОНС „доктор“, за които висшите училища и партньорите научни организации предлагат да разработят нови учебни програми по проектното си предложение. В решението за акредитация като задължителен елемент е посочен капацитетът на висшите училища и в тази връзка и на основание чл. 83, ал. 3, т. 1 от ЗВО, при въвеждане на нова съвместна програма капацитетът, определен при програмната акредитация на съответното професионално направление/специалност от регулирани професии, не е необходимо да бъде променян.

За целите на подготовката на проектните предложения и изпълнението на проектите, в Условията за кандидатстване по процедурата е посочено, че под **„учебна програма“** трябва да се разбира документ, изготвен от висшето училище, който отразява учебното съдържание на всички курсове за целия период на обучение на студента по съответната специалност от образователно-квалификационната степен или съответно образователно-научна степен (ОНС) доктор и включва: кратка анотация, описваща целите и задачите на обучението по съответната учебна дисциплина, структурата на учебното съдържание и очакваните резултати от обучението; тип на дисциплината (задължителна, избираема, факултативна); присъждани кредити; тематично съдържание на дисциплината с разпределение на учебното време по теми за предвидените в учебния план видове занятия; техническо осигуряване на обучението; методи на преподаване; форми за проверка на знанията; критерии за оценяване; списък на препоръчителната литература. В този смисъл учебната програма по процедурата трябва да включва комплекса от учебни дисциплини в бакалавърска или магистърска програма за целия период на обучение за придобиване на съответната образователно-квалификационна степен по специалност от професионално направление/специалност от регулирани

професии, към което е насочен проектът или съответно за придобиване на ОНС „доктор“.

За целите на процедура „Модернизация на висшите училища“, съгласно Условието, **съвместна учебна програма**, е учебната програма, която: се разработва съвместно от поне две партниращи си по проекта висши училища, въвежда се в обучението на студенти от преподаватели на участващите в разработването ѝ висши училища и след приключване на обучението по този учебен план, на съответните студенти се издават общи дипломи. Съгласно Условието е дадена възможност партниращите висши училища сами да преценят в процеса на изпълнение на проекта вида на дипломите, които да издадат на включените в дейност 1.1 студенти – дали да бъде издадена една диплома съвместно от всички партниращи висши училища (общ документ) или да бъдат издадени т. нар. „двойни“ дипломи (идентични дипломи) за висше образование, които са издадени като отделни документи от участващите висши училища, но са с идентично съдържание.

За целите на Процедурата, съвместна учебна програма, с издаване на общи дипломи може да се разработва както за различни професионални направления на участващите висши училища, така и за едно и също професионално направление, при спазване на изискването за наличие на програмна акредитация на включените в проекта професионални направления/специалности от регулирани професии на съответното висше училище. Когато съвместната учебна програма се разработва за едно и също професионално направление/специалност от регулирани професии на участващите висши училища, за да бъде възможно въвеждането (прилагането в практиката) на такава учебна програма, вкл. интердисциплинарна програма, всички участващи висши училища трябва да имат програмна акредитация за професионалното направление/специалността от регулираните професии, в рамките на което/която е разработена съвместната програма, вкл. интердисциплинарната съвместна програма. Когато съвместна учебна програма се разработва едновременно за две професионални направления/специалности от регулираните професии, всяко от участващите висши училища трябва да има програмна акредитация за съответното професионално направление/съответната специалност от регулираните професии, в рамките на което ще прилага съвместната програма.

С оглед отчитане на резултатите по Процедурата, за нова учебна програма, включително съвместна, се приема тази, която е разработена по проекта и въведена в рамките на периода на изпълнение на проекта от едно или няколко от участващите висши училища, т.е. когато студенти на поне едно от участващите висши училища се обучават по нея. Процедурата не поставя конкретни изисквания към висшите училища дали новите съвместни учебни програми да бъдат въведени само в едно висше училище или в няколко, т.е. за да се въведе съвместна учебна програма по процедура „Модернизация на висшите училища“ задължително трябва да се споделят преподаватели между партниращите си висши училища, като процедурата няма изискване за споделяне/преместване на студенти между висшите училища при въвеждането на новите съвместни учебни програми.

В допълнение, проектните предложения по Процедурата, съгласно Условието, са насочени към професионални направления, за които висшето училище –

кандидат/партньор на етап кандидатстване притежават програмна акредитация за професионални направление или за специалности от регулирани професии, без значение дали в конкретните специалности се обучават студенти по държавна поръчка или в платена форма на обучение. В този смисъл е допустимо разработване на нови учебни програми за обучение на студенти както в държавен прием, така и за студенти в платена форма на обучение по чл. 21, ал. 2 от ЗВО, в рамките на определения по чл. 83, ал. 3, т. 1 от ЗВО капацитет на професионалното направление или специалността от регулираната професия, при спазване на нормативно установените ограничителни условия, функционално зависими от оценката от институционалната акредитация на съответното висше училище.

Във връзка с изложеното и в случай на предвидени в проектните предложения по Процедура **BG05M2OP001-2.016** „Модернизация на висшите училища“ нови специалности в рамките на акредитираните към етапа на кандидатстване професионални направления, се прилага процедура пред Националната агенция за оценяване и акредитация, приета с Протокол № 10 от 08.04.2021г. от Акредитационния съвет. За целта е необходимо следното:

Висшите училища, които участват по процедура BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“, финансирана от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 - 2020 г., следва да уведомят Националната агенция за оценяване и акредитация за планираното от тях съвместно обучение, преди да започнат извършването му, като за целта водещото (координиращото) висше училище по програмата представи в Агенцията уведомително писмо (по образец), с приложени следните документи:

- Описание на специалността, по която ще се осъществява обучението, професионалното направление, в което е открита, и професионалните направления за обучение по дисциплини от специалности, в които ще участват партньорите (ВУ и НО);
- Копие от подписан договор за изпълнение по процедура BG05M2OP001 2.016 „Модернизация на висшите училища“. *Документът ще се представя служебно от ИАПО;*
- Копие от споразумението между участниците/партньорите в обучението. *Документът ще се представя служебно от ИАПО;*
- Учебна програма, съгласно Условието за кандидатстване по процедура BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“;
- Копие от решение на академичния съвет, с което е одобрено съвместното обучение за всеки от партньорите.

След получаване на уведомлението НАОА ще извършва проверка относно наличието на валидна програмна акредитация на професионалните направления /специалности от регулираните професии на участващите в обучението висши училища, както и за съответствие на заявеното пред НАОА обучение с това по проекта. При наличие на съответната програмна акредитация и на посоченото съответствие, НАОА ще регистрира съвместното обучение и ще уведоми за това водещото (координиращото) висше училище, а то следва да предприеме действия за вписване в регистъра, поддържан

от НАЦИД. При констатиране на липса на програмна акредитация, или на посоченото съответствие, НАОА ще уведомява за това заявителя, ИАПО и МОН.

Съгласно разпоредбата на чл. 75, ал. 5 от Закона за висшето образование (ЗВО) правото на висши училища и организации по чл. 47, ал. 1 от ЗВО да провеждат обучение по образователната и научна степен "доктор" по докторски програми подлежи на самостоятелна акредитация. Това означава, че в случай на съвместно обучение по докторска програма, тя следва да бъде акредитирана.

- Забележка: В случай че в ЗВО бъдат приети изменения относно провеждането на съвместното обучение, посочените по-горе правила могат да бъдат променени